1938 ий
15
июль
№ 62 (445)
Акше 5 ыр.

8-ше ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетар-шамыч, ушныза!

Рвезе Коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

Социалистический соревнованийым кумдан шараш

Чыла советский калык СССР, РСФСР да автономный республикласе Верховный Совет-шамычыш сайлымаште эше ик кана коммунистический партийлан да тӱнямбалсе чыла шемер калыкын вождьшо Сталин йолташлан преданностьым ончыктыш.

Калыкын политический активностьшо кече еда вияҥеш. Шӱдӧ дене комсомолец-шамыч тракторный, полеводческий бригадылаште кӱкшӧ урожай налшаш верч кучедалме звеналаште стахановский урожай налшаш верч пашам ыштен шогеныт да ыштат. Шошым ик ияш шурно ӱдымаште ятыр колхозный молодежь-шамыч ленинский комсомоллан 20 ий темме лӱмеш социалистический соревнованийыш ушнен, пашам стахановла ыштен, планым утыж дене темен шогеныт.

Звенига район Тельман лӱм колхозышто шошым ик ияш шурным район кӧргыштӧ эн ончыч ӱден пытареныт. Тиде колхозышто чыла важнейший участкыште комсомолец - шамыч улыт, нунын шкенынтын пашаштышт ончыл верыште лийын, примерым ончыктат. Теве Смирнов Илья первой бригадын бригадиржылан пашам ышта. Тудын бригадыже шошым ик ияш ӱдымаште, кызыт шудо солымаште, паша нормым 150—170 процентлан темен шога.

Комсомолка-шамыч: трактористка Афанасьева Мария (У-Тор'ял МТС), комбайнерка Новоселова Анна (Пектубай МТС) паша нормым 150 процентлан темен шогеныт. Пашам Стаханов семын ыштен шогымыштлан кӧра нуным Марий АССР Верховный Советыш депутатлан сайлыме да ВЛКСМ-лан 20 ий темме лӱмеш ВЛКСМ Обкомын „Почет оҥашкыже" пуртымо.

Тыгак комсомолка Капитанова Лидия „Чогыт-Сорла" колхозышто (Марий-Турек р-н) кӱкшӧ урожай налшаш верч звенан звеноводкыжлан пашам ышта. Тудын звенаже район кӧргыштӧ эн ончыл верым налын шога.

Косолоп, Сотнур, Кырык-Марий районлаштат колхозный молодежь-шамыч, тыгак шӱдӧ дене патриот-шамыч пашам ударнын, стахановла ыштат.

Колхозный молодежым коммунистический духеш воспитатлымаш задачым але йотке чыла комсомольский организаций умлен огыл. Калык тушман кашак посна комсомольский организацийын вуйлатымаш пашаш шӱпкылтын, Ленинский комсомолым хозяйственный паша деч кораҥден шогеныт. Кызытат посна ВЛКСМ райкомлаште: Морко, Шернур вредительстве пашан кодшыжым йӧршын пытарымаште пеш лушкыдын кучедалыт. Садланак тиде райкомлаште ятыр первичный комсомольский организаций-шамыч социалистический соревнований деч ӧрдыштӧ шогат. Молодежым социалистический строительствыш активне ушен шоген велэ, калык тушман ваштареш чарныде кучедал шогаш, мемнан элын ончыкылык пиялан илыш верч молодежым коммунистический духеш воспитатлаш лиеш.

Мемнан республикыште вашке уборко тӱҥалеш. Колхозласе комсомольский организаций ончылно эн ответственный задаче шога: молодежь-шамыч коклаште социалистический соревнованийым шарен, шурным кӱчык срокышто, ик пырчым йомдарыде поген налаш тыршыман. Звенига район Тельман лӱм колхоз пеленсе комсомольский организацийын письмаштым, чыла комсомольский организацийлан комсомольский собранеш лончылен, соревнованийыш ушнен, пашам пижман.

ВЛКСМ 20-шо ий темме лӱмеш, социалистический соревнованийыш чыла комсомольский организацийым, чыла колхозный молодежым ушен, уборочный кампанийыштат ончыл верыш лекшаш верч тыршаш кӱлеш. ВЛКСМ обком бюрон пунчалже почеш ВЛКСМ-лан 20 ий темме лӱмеш „Рвезе Коммунист" газетеш „Почет оҥам" организовалтеш. Тиде „Почет оҥам" стахановла пашам ыштен шогышо, посна первичный комсомольский организаций, комбайнер, тракторист да соревнованийыште ончыл верыш лекше-шамыч молат пурталтыт. „Почет оҥаш" верештмаш—кугу честь. Тышке верештшаш верч кажне организацийлан да комсомолецлан кучедалман.

СССР оборонным пеҥгыдемдыме заемын кокымшо тиражше тӱҥалын

11 июльышто Сталинск олаште СССР оборонным пеҥгыдемдыме заемын кокымшо тиражше тӱҥалын.

ЗВЕНИГА РАЙОН, ТЕЛЬМАН ЛӰМЕШ КОЛХОЗЫСО КОМСОМОЛЕЦ ДЕН МОЛОДЕЖЬ-ШАМЫЧЫН ПИСЬМАШТ НЕРГЕН

ВЛКСМ Обком бюрон пунчалже

1. ВЛКСМ-ын XX-шо идалыкшылан ямдылалтме нерген Тельман лӱмеш колхозысо комсомолец ден молодежь-шамычын инициативыштым ВЛКСМ Обком поддерживатла да тудын кугу политико - воспитательный значенийжым палемда.

2. ВЛКСМ райком - шамычлан, горкомлан да первичный комсомольский организаций-шамычлан кӱшташ: Звенига район, Тельман лӱмеш колхозысо комсомолец ден молодежь - шамычын „Рвезе коммунист" газетеш опубликоватлыме письмаштым комсомолец ден молодежь - шамычын погынымашлаште кумдан обсудитлаш.

3. Тиде важнейший пашам пуста лӱшкымашыш да парадностьыш савыраш огыл, манын чыла комсомольский организаций ден нунын руководительышт-шамычым предупредитлаш. Кажне комсомолец ден комсомолка, самырык рабочий ден работница, самырык колхозник ден колхозница-шамыч обязательствым шукташ шке ӱмбакышт добровольно шот дене налышт.

4. Комсомолец ден молодежь-шамычын налме обязательствыштым шуктен шогымыштым кумдан печатлен шогаш „Рвезе Коммунист" газетлан кӱшташ.

5. „Марийская правда" газет редакций дечын Звенига район, Тельман лӱмеш колхозысо комсомолец ден молодежь-шамычын письмаштым опубликоватлаш йодаш.

ВЛКСМ Обком.

Тельман лӱмеш колхозысо комсомолец ден молодежь-шамычын письмаштым 2-шо могырышто лудса.

У ЗАЕМЛАН ПОДПИСКЫМ ЫШТАТ

Хлебниково ял советысе (Марий-Турек район) колхозник ден колхозница-шамыч у заем лукмо нерген правительствын пунчалжым кумыл нӧлтын вашлийыч. Заем нерген уверым колмек, кажне колхозышто митингым эртареныт. Колхозник-шамыч тунамак подпискым ыштышт.

„Крестьянин" колхоз член Пименов С. Т. 70 ияш гынат, 30 теҥгелан подпискым ыштен.

—„Ме заем оксан куш каймыжым раш палена, заем окса социализм строительствышке да калыкын илышыжым саемдаш кая,— манеш Пименов йолташ.

„16-й партс'езд" колхоз член Колобов 90 теҥгеашлан подписатлен.

Хлебниково ял совет мучко кодшо ийын 11.120 теҥгеаш заемлан подписке ыштыме ыле, а тений 18.700 теҥгеашлан ыштыме.

Хлебниково МТС пашазе, служышо, тракторист-шамыч 20.440 теҥгеашлан подпискым ыштышт.

Заем шарымаште комсомолец - шамыч примерым ончыктышт. 4-ше ӱдрамаш комсомольский тракторный бригаде 8 еҥ 1525 теҥгелан подпискым ыштышт. Комсомолец-шамыч Зайцев, Саратовских Е., Николаева Вера йолташмыт заемлан подписке погымаште активне участвоватлышт.

Фавстов М. Г.
Хлебниково МТС.

* * *

„У илем" колхоз (У-Тор'ял район) колхозный бригадир комсомолец Полушин йолташ 75 теҥгелан подпискым ыштыш. Тыгак моло комсомолец-шамычат подпискым куанен ыштышт.

Й. Мих.

ПАШАМ САЙЫН ЫШТАТ

Эшполдо ял совет пеленсе территориальный комсомольский организаций (Шернур район) пашам сайын ышта. Комсомольский погынымаш план почеш эртаралтеш. Комсомолец-шамыч погынымаште активне выступатлат. Политический учебо тылзеш кум кана лиеш. Занятийыш ямдылалтын коштыт.

„Тумер" колхоз пеленсе комсомольский организацийыште политучебо дене несоюзный молодежым авалтыме, садланак тиде комсомольский организаций кушкын толеш. Январь тылзыште 5 комсомолец велэ ыле гын, кызыт 26 комсомолец шотлалтеш.

Семенов.

Социалистический соревнований ойла, пашам икте начар ышта, весе сайын, кумышо эше сайрак ышта,—сайын ыштыше-шамычым поктен шу да общий под'емым добитле.»
СТАЛИН.

ВЛКСМ ОБКОМ УТВЕРДИТЛЕН

ЛАСТОЧКИНА Пелагия Федоровна — ВЛКСМ Звенига райком выдвигатлен. Марий АССР Верховный Совет депутат, „Тельман" колхозын презе ончышыжо. 1937 ийыште 85 презым сайын ончен куштен.

ПИВОВАРОВА Анна Николаевна—„Ушем-нур" колхозысо первичный комсомольский организаций (Тор'ял район) выдвигатлен. РСФСР Верховный Совет депутат, стахановка, фермыште паша ыштыме жапыште 400 вуй сӧснам ончен куштен.

АФАНАСЬЕВА Мария Андреевна—ВЛКСМ Тор'ял райком выдвигатлен. Марий АССР Верховный Совет депутат, Тор'ял МТС-ын стахановка-трактористкаже. Ик сезонышто СТЗ трактор дене 400 гам куралын, 158 кгр. горючийым аныклен.

ПОПОВА Мария Мироновна—ВЛКСМ Косолоп райком выдвигатлен. РСФСР Верховный Совет депутат. Косолоп МТС-ын эн сай стахановка-трактористкаже.

Ленинский комсомолын XX-шо ийжым у производственный сеҥымаш-шамыч дене вашлийна

Чыла комсомолец ден комсомолка - шамычлан. Чыла самырык стахановец ден стахановка-шамычлан. Ударник ден ударница, пашазе ден пашазе ӱдрамаш, колхозник ден колхозница-шамычлан!

Шерге йолташ-шамыч! Мемнан шуко национальностян Советский Социалистический Республик-шамыч Ушем кугу да шалаташ лийдыме. Тӧр праван калык - шамычын дружно ешыштыже мемнан Марий Автономный Социалистический Советский Республик кушкын да пеледын шога.

Ий гыч ийын мемнан Марийский республикыште мемнан социалистический промышленностьна ден колхоз-шамычна кушкыт да пеҥгыдемыт.

Кугыжан Россий годым марий калыкын територийже царизмын колонийже ыле, марий шемер-шамыч кул шотышто ындыралтын илат ыле гын, кызыт Сталинский Конституциян марий калык социалистический индустрийын гигантше - шамычым, социалистический ял озанлыкым, пиялан, зажиточный илышым строитла.

Ожно мемнан ялыште 200 наре йорло кресаньык пӧрт, черке да кабак гына ыле гын, кызыт ончыл ял озанлык техникан Тельман лӱм пеҥгыде колхоз кушкеш да вийаҥын шога. Ожно мемнан селаште пел ялже ушкалдыме озанлык ыле, кызыте большевистский партий да личне Сталин йолташын тыршымыже дене мемнан колхозын 108 лӱштымӧ ушкалан да 82 пырезан молочно-товарный фермыже, 40 вуй сӧснан свино-товарный фермыже да 83 шорыкан овцеводческий фермыже уло. Мемнан колхозышто шкенан кирпичный производствына, тракторна, автомашинына, электростанцийна да 10 дене кугу ял озанлык машина-шамычна улыт.

Мемнан колхозышто социалистический ял озанлыкын у самырык кадрже-шамыч кушкыныт. Стахановец ден ударник - шамыч большевистский пашан образецшым ончыктат. Теве беспартийный колхозница Ермакова Наталия 6 ий дояркылан пашам ышта, тудо ик ийыште ик ушкал деч 2500 литр шӧрым лӱштен. Ласточкина Е. 2000 литрым лӱшта. Комсомолка Мишкина О. йолташын паша ыштыме жапыштыже ик пырезат колен огыл. Колхозын эн сай стахановкаже комсомолка Ласточкина П. йолташым Марий АССР Верховный Советыш депутатлан сайлыме. Колхоз пелен 45 еҥан комсомольский организаций уло, комсомолец-шамыч чыла пашаштат ончылно каят.

Шерге йолташ-шамыч! Гражданский сарын тулешыже да социалистический строительствын фронтлаштыже шуаралтше, кокана наградитлыме Ленинский комсомолын XX-шо идалыкше лийшемеш. Тиде славный идалыкым у производственный сеҥымаш-шамыч дене вашлийна!

Комсомолец ден комсомолка йолташ-шамыч! Стахановский движенийым мемнан деч партий ден правительствын йодмыжо семын вуйлатена. Производствылаште пашазе-шамычын предложенийыштым илышыш пуртымым тергашлан, колхозлаште шурно аралымашым тергашлан „Куштылго кавалерийым“ организоватлена да шкак йоҥылыш-шамычым тӧрлаташ полшена. Цехлаште, пасулаште, бригадылаште да звеналаште массовый политический пашам образцово шындена. Шкенан личный примерна дене социалистический собственность дек тыршен относитлымашым да пеҥгыде дисциплинированностьым ончыктена. Политик тӱнеммашым эшеат сайын организоватлена.

Самырык стахановец ден ударник-шамыч! Промышленностьышто да ял озанлыкыште стахановский движенийын волнажым эшеат кӱшкӧ нӧлталына, у стахановский бригаде-шамычым ыштена, стахановский метод дене чыла пашазе ден кохозник - шамычым авалтена.

Самырык пашазе ден ӱдрамаш-шамыч! Комсомолын XX-шо ийже лӱмеш социалистический соревнованийыш ушныза, бригаде ден предприятийлаште стахановский паша верч кучедалза, шке пашадан техникыжым овладеватлыза, технический учебым организоватлыза, комсомолын XX-шо ийже лӱмеш стахановский бригадым ыштыза.

Самырык колхозник ден колхозница - шамыч! Ленинский комсомолын XX-шо ийже лӱмеш социалистический соревнованийын активный участникше лийза, уборкышто стахановский бригадым ыштыза, шурным кӱчык жапыште поген налшаш верч кучедалза.

Комбайнер, тракторист, ял озанлык машинист да шофер-шамыч! Чапле шурным поген налаш машина - шамычым отличне ямдылыза, шке машинада-шамыч пашам отличне ыштышт манын тыршыза, шурным кӱкшӧ качестве дене да вашке поген налшаш верч кучедалза, ӱшанен пумо машиным аралыза. Шке машинада-шамычым стахановскийым, шкендам стахановецым ыштыза.

Самырык агроном-шамыч! Шурным йомдармаш ваштареш кучедалмашым вуйлатыза. Шурно аралымашым, эрыктымашым тергыза, агротехник тунеммашым виянгдыза.

Самырык учитель ден культур пашаеҥ-шамыч! Предприятий ден колхозлаште культурно-массовый пашам виянгдыза. Йошкар пусак ден лудмо пӧрт-шамычлан полшыза, текущий политик вопрос дене пасушто, бригадыште читке ден беседым эртарыза.

Самырык бригадир-шамыч! Шке бригадыштыда паша вийым моштен шогалтыза, стахановец-шамычым ужын моштыза да нуным выдвигатлыза, шке паша участкылаштыда командир лийза.

Йолташ-шамыч бдительный лийына! Мондымо огеш кӱл: тушман агентуро молодежь-шамычын стахановский пашаштышт лийше гигантский нӧлталтмашым чараклаш тӱҥалыт. Санденак ончыкыжымат тушманым ужын мошташ тӱҥалына да тудын дек беспощадный лийына.

Виян лийже тӱняште эн пиялан, пеледше советский молодежь!

Виян лийже мемнан социалистический родина!

Виян лийже ВКП(б) да тӱнямбал пролетариатын вождьшо Сталин йолташ!

(Марий АССР, Звенига район, Сидельниково села, Тельман лӱм колхозысо комсомолец да молодежь - шамычын письмашт).

Тельман лӱм еш колхозышто комсомолец-шамыч силослан шудым пӱчкедат.

ВЛКСМ первичный организаций

Социалистический строй мемнан молодежлан творческий кушкашыже пеш кугу возможностьым пуэн. Большевистский партий самырык поколенийым шекланен да йӧратен кушта, родинан чын патриотшым воспитатлен кушта. Советский молодежь сталинский тыршымаш да вниманий дене окружитлалтын, шке кокла гычше талантливый, чыла тӱнялан палыме стахановец, ученый, музыкант, артист, советский граница доблестнне аралыше-шамычым выдвигатла. Тидлан верчын родина - ава шкенжын эргыж ден ӱдыржӧ-шамычым йӧрата.

Тыгай молодежын вожакше лияш—почетный да ответственный паша. Тыгай молодежым, тугай комсомольский организаций шке почешыже нангаен, тудым большевизм духеш воспитатлен кертеш, кудо кушшо требований деч огеш код, шкежат тичмаш вӱран, содержательный илыш дене ила.

Тыгай пашан примержым Московский автотракторный электрооборудований заводысо прерыбатель-шамыч молодежный бригадын комсомольский группыжо ончыкта. Кугу, скромный пашам ыштышыла, комсомолец-шамыч, шкенынштын починыштым, инициативыштым ончыктат, организационный навыкым, идеологический закалкым погат.

Группорг Таня Фадеева кажне комсомолецлан кӱлешан да интересный пашам муын моштен. Коля Страхов неграмотный-шамыч дене заниматлаш келшен. Дуся Алексеевалан культурно-массовый пашам поручатленыт. Катя Власова театрым, музыкым йӧрата, тудо художественный мут кружокышто куанен пашам ышта. Тиде группын чыла комсомолец ден комсомолка-шамычше производство деч кӱрылтде тунемыт, стахановла пашам ыштат. Группо тидым шуктен: прерыватель-шамыч бригаде планым эреак тема, комсомолын XX-шо ийже лӱмеш социалистический соревнованийыш эн ончыч ушнен.

Туге гынат, чыла комсомольский организаций пашам активне огыт ыште. Бюрократизм озаланыме организацият шагал огытыл, тушто комсомолец ден несоюзный молодежь-шамычын йодмыштым огыт колышт, нунын интересыштым ушешат огыт нал. Демобилизованный комсомолец-красноармеец Елистратов йолташ Владимир олаште „Автоприбор“ заводыш пашам ышташ пурен. Йошкар Армий гыч толшо Елистратов йолташ ӧрын, кумышо номыран цехысе комсомолец - шамыч несоюзный молодежлан начар влиятлат. Организацыште—18 комсомолец, но нуно,—Елистратов йолташ воза, — производственный, общественный илышыште активностьым огыт проявлятле. Комсорг Астафьев нигеланат поручениййым огеш пу, пашам огеш проверятле.

Тыгай паша нерген ак Первой Московский ситценабивной фабрик гыч Демидов йолташ увертара:

—Мемнан дене чыла паша собранийыште гына лийын шога, но собранийжат шуэн лиеда, йокрокын, неорганизованне эрта. Фабрикысе комсомольский комитет секретарь Савина йолташ чыла комсомолец-шамычым „живой“ да „мертвый“ чон-шамычлан пайлымаш дене заниматла. Тыге „мертывый душыш“ комсомолец-шамыч Свиридова, Малиновский да молат ятыр верештыныт.

„Мертвый душ-шамыч“ комсомолышто уке да лийынат огеш керт. Тиде терминын авторжо-шамыч молодежым организоватлен моштыдымо, кажне комсомолецын инициативыштым поддержатлен моштыдымо китдыме вуйлатыше-шамыч улыт.

Тыгай пашалан кӧмыт титакан улыт? Эн ондак комсорг ден группорг-шамычлан шагал полшышо райком ден горком-шамыч титакан улыт. Первичный комсомольский организаций - шамыч деч кӱрылтмаш, ӱлыл комсомольский активын кӱлешышкыже да йодыш декше аклыдымашын ончымаш—комсомольский руководитель-шамычлан пеш келшыдымаш.

Шуэн огыл посна руководитель - шамыч первичный комсомольский организаций - шам ıчын илышышт ден па аштым тунемашым кагаэ сводко да рапорт - шам ч погымаш дене вашталаш тыршат. Тыгай йоҥыл ш корнышко Оренбургышто шогалме. Горкомолын комсомольский орган-шамыч руководящий отдел вуйлатыше Атаманов йолташ горком секретарь Сорокин йолташын кӱштымыжӧ дене

(МУЧАШЫЖЕ 4-ШЕ МОГЫРЫШТО)

Комсомолын XX-шо идалыкшым уборкышто стахановский сеҥымашым ыштен вашлийына

Тельман лӱмеш колхозын стахановка-дояркыже-шамыч: Ермакова Н. Г., Ласточкина Е., Никитина П. йолташмыт. Фото Зайцевын.

ЙОМДАРЫДЕ да ВАШКЕ ПОГЕН НАЛШАШ ВЕРЧ

Мемнан комсомольский организаций Звенига районышто ик эн кугу организацийлан шотлалтеш. Кызыт мемнан организацийыште 45 комсомолец ден кандидат уло. Тидын кокла гыч 15-ше ӱдыр-шамыч. Мемнан ӱдрамаш молодежь коклаште пашам виянгдаш кӱлеш. Организацийна утларакшым Верховный Советлашке сайлыме жапыште кушко. Сайлымаш да сайлаш ямдылалтмаш жапыште комсомолец-шамычын активностьшт чот нӧлталте. Сайлымаш жапыште комсомолец-шамыч кугу пашам ыштеныт. Смирнов А. В.—окружной комиссийыште секретарьлан, Макаров, Мушков, Мочалов, Ефремов да Романов йолташмыт агитатор, чтец да доверенный еҥлан ыштеныт. Комсомольский организаций нуным чылаштымат кызыт пасушто колхозник-шамыч коклаште агитационно-массовый пашам ышташ пеҥгыдемден. Кызыт нуно чыланат массовый пашам ыштат.

Чапле урожайым поген налашлан виян ямдылалтеш. Посна комсомолец-шамычым вуйын шогаш посна участкыш пеҥгыдемдыме.

Уборкым, тыгак моло ял озанлык пашамат эн кӱчык срокышто пытарен, республикыште ончыл верым налаш да комсомолын XX-шо ийжым кугу сеҥымаш дене достойно вашлийшаш верч кучедалаш тӱҥалына.

Тидлан верч бригаде ден бригаде коклаште соцсоревнованиым эшеат кумдарак шарена, агитационно-массовый пашам эше кӱшкырак нӧлталына, шкенан бдительностьнам эшеат чот пӱсемдена.

Амазонов И. Т.
ВЛКСМ комитет секретарь.

СТАЛИНСКИЙ УРОЖАЙ ВАШЕШ

Звенига район, Тельман лӱм колхоз пеленсе комсомольский организацийысе комсомолец-шамыч несоюзный молодежь дене пырля тенийсе чапле урожайым кӱчык жапыште поген налме нерген йодышым ончен налмек, нуно комсомолын XX-шо идалыкше лӱмеш соревнованийым увертареныт. Соревнованийын лозунгшо: чапле шурным кӱчык жапыште да йомдарыде поген налаш ямдылалташ. Комсомолец-шамычым производствыш, посна участкылаш пеҥгыдемдыме. Тыгакак нуно общественне-политический пашамат ыштен шогат: чтец, беседчик, агитатор улыт, пырдыж газетым луктыт.

Звенига район, Тельман лӱм колхоз пеленсе комсомолец ден молодежь-шамыч республикысе чыла молодежым комсомолын XX ий темме лӱмеш соревнованийыш ушнаш обращенийым лукмышт дене путырак чапле примерым ончыктеныт.

Чыла комсомолец-шамычлан звениговец-шамычын шерге опытыштым руалтен налаш кӱлеш. Соревнованийыш кумда массым шупшаш кӱлеш. Ончыл стахановец шамычын опытыштым чыла колхозник-шамычлан пуман, стахановский бригаде, колхозын чыла пашаштымат стахановский ыштыщаш верч кучедалман. Стахановский движенийын вийже—тудын массовостьыштыжо сталинский 7-8 миллиард пуд кинде верч кучедалмаш чыла комсомолец-шамычын честь пашашт лийман.

Тельман лӱмеш колхозын чleнже-шамыч шудым удыраш каят. Фото Зайцевын.

УБОРКЫМ КӰЛЕШ ЖАПЫШТЕ ПЫТАРЕНА

III-шо бригадыште чылаже 52 еҥ уло. Тидын кокла гыч животноводствышто 3 еҥ, строительствыште 1 еҥ, конюхлан 2 еҥ ыштат. Уборкылан мыйын бригадыштем 40 утларак еҥ лийшаш. Нине еҥ-шамычым ме кок группылан шелын улына: 1-ой группым Соколов, кокымшым комсомолец Пантелеев йолташ вуйлата.

Тений мыйын бригадемлан 30,5 гектар уржам, 14 га шӱльым поген налаш логалеш. Тиде шурным пелыжым машина дене молыжым сорла дене погаш верештеш.

Тачe кечылан уборкылан кӱлшӧ чыла тарман—тӱредме машина, шорвондо, сорла, пуалтыме машина, сортировко, кычкыме ӱзгар—тӱрысак ямде.

Тӱредмаш дене шиймаш да киндым государствылан пумашым кужун шуяш огына шоно. Тӱредмеке кошкен шумо мӧҥгӧ посна ойрымо еҥ-шамычым шияш тӱҥалыт да первой лекше чапле шурным государствылан наҥгаят.

Бригадылан пашам сайын ыштапыже чыла кӱлеш условийым ыштыме. Культур канышым организоватлыме нергенат мондымо огыл. Каныме жапыште жапым культурно эртараш комсомольский организаций посна еҥым ойрен. Газет ден журнал-шамычым выписатлыме. Бригадешак пырдыж газетым лукташ тӱҥалына. Массово-агитационный пашам виянден колтена.

Орлов П.
III-шо бригадын бригадирже.

ЮЛ ВОКТЕНЕ

Кече ваштареш шыргыж йоген кайше кумда Юл эҥерын пурла серыштыже Тельман лӱм колхоз шуйнен кия. Тиде колхоз Звенига районышто эн кугу колхозлан шотлалтеш. Тушто чылаже 200 утла сурт уло.

Колхозым 1929 ийыште почмо. Тиде жапыште колхоз палаш лийдымын ваштaлтын. Тошто лавран, пычкемыш ялын тӱсыжым у, волгыдо, зажиточный колхоз илыш вашталтен.

Колхозник-шамыч у, пиялан илышым чонат. Ончыс 200 посна йорло пӧртан, кресаньык-шамычын вуйыштым аҥыртарыше черкан, шемер-шамычын шӱмыштым когартыше кабакан, тӱрлӧ черым шаркален коштшо мужедше кува-шамычан ял культуран колхоз ялыш савырнен.

Колхозын экономикыже ий гыч ийын кушкын, колхозник-шамычын материальне условийыштым пеҥгыдемден толеш. Тачe кечылан колхозын кум вольык фермыже уло. Молочно-товарный, свиноводно-товарный да овцеводческий ферме-шамыч улыт. Ожно пел ялжын имньышт, ушкалышт уке ыле гын, кызыт кажне колхозник ушкалан велэ огыл, ятырже кок ушкалан лийын. Молочно товарный фермышто 108 лӱштымӧ ушкал ден 82 презе уло. Нунын кокла гыч 75 процентше красногорбатовский породо. Сӧсна фермыште 40 вуй английский породо сӧсна уло.

Колхозын шкенжын кермыч производствыжо, ӱй ыштыме мастерскойжо, электростанцийже, автомашинаже, тракторжо да лу дене моло тӱрлӧ ял озанлык машинаже уло.

Колхоз паша социалистический озанлыкын лу дене кадржым воспитатлен. Чыла пашаштат колхозышто молодежь ончылно кая. Теве Ермакова Наталия йолташ. Тудо колхозышто 6 ий дояркылан ышта. Тудо ик ушкал деч 2500 литр шӧрым налмашке шуын. Колхоз пашаш Ленин-Сталин партий пашалан преданный, комсомолын воспитанницаже Ласточкина Пелагия йолташ кушкын. Тудлан калык кугу ӱшаным ыштен—Ласточкина йолташым Марий АССР Верховный Советыш депутатлан сайленыт. Тудо тиде кугу ӱшаным оправдатла.

—Мый презе-шамычым путырак чот йӧратем,—манеш колхозын самырык телятницаже Мишкина Ольга йолташ.—Мыйын ончылмем деч ончыч презе-шамыч явык улыт ыле, чӱчкыдын колышт лиеш ыле. Комсомольский организаций тиде пашаш мыйым колтыш, мыят шке чыла виемым тиде пашаш пыштышым. Презе-шамычым жапыште пукшаш, йӱкташ тӱҥалым, эреак эрыктен, мушкын шогенам.

Кызыт Ольгаҥ кажне презыже суткалан 750 грамм ешартышым пуа.

—Тыгай результатыш кузе шуынат?—йодышлан:

—Пашам гына йӧраташ кӱлеш, ӧрканыме ок кӱл, статунам кеч могай йӧсымат сеҥаш лиеш,—манын шыргыжалын Ольга пелешта, презыже-шамычым Юл воктен олыкыш поктен кайыш.

Культур илыш сеҥен толеш, колхозышто ик тӱҥалтыш школ, клуб, лудмо пӧрт, йоча площадке, ясле уло. Йоча площадкыште чылаже 80 йоча ила. Площадке руководительница Ласточкина Нюра пашам сайын ышта, йоча-шамыч тудым йӧратат.

* * *

Автомашина Юл сер воктен пеледалше ужар, кумда олык мучко шудо лоҥга гыч шудо солышо бригадыш кудалеш.

II-шо бригаде. Ош вургемым чийше рвезе-ӱдыршамыч коклаште кугуракшамычат койыт, ош комбыла койын шудым удырат.

—Паша виян кая. Мыйын бригадыште утларакше самырык рвезе-ӱдыр-шамыч улыт, — манеш бригадиркомсомолец Смирнов И. йолташ.—Пашам чыланат дружно ыштат. III-шо бригаде дене соцсоревнованиым увертарен улыт. Нунат мемнан сеҥышаш верч виян пижыныт, кучедал ончена.

—Бригадылаште комсомол вийым тӧр шеледен улына, кажныштлан вуйын шогаш посна пашам ойрен улына. Кӱчык жапыште ме нунын деч пашашт нерген отчетым колышташ тӱҥалына, комсомольский погынымашеш кутырнена,—манеш комсомольский комитетын секретарьже Амазонов И. йолташ.

Комсомольский организаций чапле сталинский урожайым кӱчык жапыште да йомдарыде поген налшаш верч виян ямдылалтеш.

Ал. Соколов.
Звенига район, 10 июль.

119

ВЛКСМ первичный организаций

МУЧАШ

стандартный анкетым сочинятлен, анкетыште 15 вопрос лийын, тудо анкетым келыштарашлан „памятка“ ман лӱмден. Анкетын изовретательже-шамычын шонымышт дене нине вопрослан обследоватлыше-шамыч первичный комсомольский организацийын пашажым чыла могырымат характеризоватлышаш улыт.

ВЛКСМ-ын у уставше почеш „комсомолын основыжо первичный комсомольский организаций-шамыч лийын шогат“. Именно тыште—цехыште, мастерскойышто, совхозышто—молодежын коммунистический воспитательный пашаже решитлалтеш. Комсорг ден групорг-шамыч—комсомолышто решающий вий улыт. Только тиде вийлан эҥертен, молодежын коммунистический воспитательный пашажым нӧлталаш лиеш. Но пале, тиде пашалан анкет ден моло кагаз огыл лийын шогат, а живой практический да конкретне вуйлатымаш лийын шога.

Комсорг ден групорг ончылно шогышо задаче-шамыч кече еда сложный лиеш. Комсомолышто шекланымаш ден тыршымашым требитлыше шуко новичок-шамыч пурат. Пӱтынь Советский молодежь шинчымашым налаш тырша, тудын политический ден культурный кӱкшытшӧ чарныде кушкеш. Первичный комсомольский организацийын вуйлатышыжлан кушмаш почеш велэ шуман огыл, но тудым вуйлатыман да ончылно лийман. Кече еда полшен шогыде комсорг ден групорг-шамыч кушкын шогышо задачым шуктен огыт керт. Тидым ятыр обком, горком да райком-шамыч умылышаш улыт. Нунылан первичный организаций деке шӧрын ончымашыштым пытарашышт жап, нунын пашаштым сайын вуйлатен шогыман.

Комсомольский организаций-шамычын пашаштым чыла могырымат, кече еда туныман—теве мо чын условийын иктыже лийын шога. Туге гынат, райком, горком - шамычын первичный организаций-шамыч дене кыл кучымашышт тӱрлӧ обследоватлымаште да бюролан вопросым ямдылымаште, докладной записькым ямдылымаште да тулеч молыштат лийын шога. Доказыватлаш кӱлешыже уке, тыгай гастролерство первичный организаций-шамычлан огеш кӱл.

Групорг-шамычлан шкенышт влияниешт молодежь коклаш шараш полшаш кӱлеш. Комсомолын пашаже чыла вере лийже: цехыште, клубышто, стадионышто, йӱла шотышто. Мемнан задаче—кажне первичный комсомольский организаций-шамычлан пашам советский молодежын илышышт гай рашым, содержательныйым ышташ тыршыман.

„Комсомольская правда“ гыч.

Футбол

„ДИНАМО“ командын сеҥымыже

12 июльышто Йошкар-Ола „Динамон“ первой футбольный командыже „СССР кубок верч“ модмашке пуртымо Рузаевка „Локомотив“ команде дене модо.

Шагат жаплан зритель-шамыч судьян лекмыжым вучат. Судья площадкыш лектын свистокым пуа. Жап кужун ок эрте, „Локмотив“ команде куржын лектеш, тудын мӧҥгӧ „Динамо“ команде лектеш.

Модыш кугу тыршымаш дене тӱҥалеш. „Динамо“ команде уна велыш пеш чот наступатлаш тӱҥале. 9 минут гыч „Динамо“ команде счетым почеш.

Первой тайме 2:2 счет ден пыта. Кокымшо таймыште модыш эше интересный лиеш, кок велымат наступатлымаш виаҥеш. Йошкар-Ола команде пасовайымашым саемда. Кокымшо таймыште 8:2 счет дене „Динамо“ команде сеҥа. Тидлан 3-шо кругышто СССР кубоклан модаш правам пумо.

Т. Минлигузин.

Пионерский лагерьыштэ

Ировко эҥер воктен (Морко район) 5-ше июльын районный пионерский лагерь почылто. Тиде лагерьыште 140 отличне тунемше пионер канат. Нуно жапым культурно эртарат. Пионер-шамыч кол кучаш коштыт, волейбол дене да моло модыш денат модыт.

Волков С.

КАПИТАЛИСТИЧЕСКИЙ ЭЛЛАШТЕ

ГЕРМАНИИЫН ЧЕХОСЛОВАКИИ ӲМБАК ПЫЗЫРМЫЖЕ

Судецко - немецкий фашистский партий вуйлатыше-шамычын да тудын главарьже Генлейнын Германийыш чӱчкыдын коштмышт чехословацкий общественностым моткоч чот требожитла.

Чехословацкий газет-шамычын шонымышт почеш, генлейновец-шамыч правительстве дене переговорым тӱрлӧ семынат шуяш тӧчат да тиде жапыштак Чехословакий вашгареш у выступленийым ямдылаш тӱҥалыт.

Польский газет-шамычын палемдымышт почеш, Генлейнын шукерте огыл Гитлер дене вашлиймыже деч вара шотлаш лиеш: чехословацкий правительствын разрабатыватлыме „национальность - шамыч кодекс“ проектым генлейновец-шамыч огыт принимайтле. Нине газет-шамычын шотлымышт почеш, фашист-шамыч лишыл жапыште Чехословакий вашгареш виашак выступатлаш тӱҥалыт. Тиде германский генеральный штабын пашажым виянгдымыже дене, чехословацкий границыш германский войскам чумырымо да военный сооружений ден аэродром-шамычым пеш чот ыштыме дене пеҥгыдемдалтеш.

Английский молодежь коклаште тыныслык верч движений

Английын демократический молодежшо фашистский эл-шамычын у сарлан ямдылалтмышт вашгареш эре утларак кучедалаш тӱҥалеш. Пытартыш жапыште Английын тӱрлӧ олалаштыже тыныслык верч кучедалме молодежный кампанийым эртарыме. Тиде кампаний массовый митинг дене эртаралтын.

„Манчестер гардийан“ газет тыге увертара: шукерте огыл Английын кугу промышленный центрыштыже — Манчестерыштыже молодежын организоватлыме тыныслык верч, сар вашгареш кучедалме кок кечаш кампаний эртаралтын. Тиде кампаний шуко тӱжем еҥан митингыш савырнымаш дене пытен. Митингыште тӱрлӧ молодежный организацийын представитель - шамыч участвоватленыт. Тыгакак митингыште Джон Голлан (Английский комсомолын ЦК секретарьже), Джордж Чэндлер (лейбористский партийын молодежный организаций Лигаже), Эванса (Пӱтынь английский либеральный партийын моледежный организаций Лига) да молат лийыныт.

Митингыште выступатлыше-шамыч Чемберленын фашизм дене келшыме политикшым вурсеныт да тӱнясе чыла демократический элым сарым ылыжташ тыршыше эл-шамыч вашгареш виян кучедалаш ӱжыч.

Митингыште пале английский политический деятель-шамыч деч саламым налме.

Чехословакийыште антифашистский слет-шамыч

11-ше июльышто Прага ола гыч (Чехословакий) тыге увертарыме: 10-шо июльышто Чехословакийын ятыр олаштыже пашазе физкультурный ден спортивный организаций-шамычын слетышт эртен. Тиде слет эртарымашым пеш кугу патриотический антифашистский демонстрацийыш савырены. Республикым аралыме лозунг дене эн кугу демонстраций-шамыч Усти-над-Лабем ден Пильзенышт эртеныт.

Слетлаште участвоватлыше-шамыч республиклан, тудын независимостьшо да демократийжылан верный улмыштым торжественне ончыктыныт. Пильзенысе демонстрацийыште местный гарнизонын частьше-шамыч участвоватленыт. Чыла вереат слет пашазе-шамычвийым Чехословацкий армий дене ушымо лозунг дене эртен.

Французский ден чехословацкий спортивный делегаций-шамыч СССР-ыш толыт

Физкультур ден спорт пашан Всесоюзный комитетше ӱжмӧ почеш 18 июльышто Москвашке французский пашазе спортивный федерацийын сборный футбольный командыже толеш. 20 июльышто Московашке Чехословацкий спортивный делегаций толшаш.

24 июльышто нине делегаций-шамыч Москваште Всесоюзный физкультурный парадыште лийыт.

ВЛКСМ МОРКО РАЙКОМЫН ПЛЕНУМЖО

РАЙКОМОЛЫН ПАШАЖЫМ НАЧАРЛАН ШОТЛЫМО

10 июльышто ВЛКСМ Морко районын 4-ше пленумжо эртыш. Пленумышто ВЛКСМ райкомын пашажым чот критиковатлышт. Выступатлыше-шамыч районный организацийын пашаштыже пеш шуко ситыдымаш-шамычым тӱжвак луктыч. Викшымак каласаш гын, Морко районышто комсомольский организацийын пашажым разваллитлыме. ВЛКСМ райкомын секретарьже Петров йолташ комсомольский организацийым вуйлатен огыл.

Район мучко политик тунеммаш шаланен. Тачсе кечылан 104 кружок гыч ылыжат 14 кружок велэ пашам ыштат. 21 комсомольский организацийыште але мартенат пропагандист уке. Пропсеминар чӱчкыдын кӱрлалтын. ВЛКСМ райком секретарь Петров бездельничатлен. Райкомол верласе организаций - шамычлан велэ огыл, эсогыл райцентрыште улшо организаций-шамычланат нимо полышым пуэн огыл, райцентрыште 4 тылзе годсек политучебо лийын огыл. Больнице пеленсе кружокым вуйлаташ Петровлан шкаланже пумо ыле. Пленум мартен 14 занятийым эртараш кӱлеш ыле, но 4 занятийым велэ ыштен.

Таче кечылан райкомолын бездельничатлымыжлан кӧра 26 комсомольский организаций шаланымашке шуын. Нине организацийлаште 2-3 комсомолец гыч велэ кодыныт. Тиде велэ огыл: 3 комсомольский организацийым йомын. 15 организацийыште секретарь уке. Район мучко 8 одиночко уло, вуно райкомол деч нимогай полышымат ужын огытыл. Район кӧргыштак улшо 30 комсомолецым „мертвый душлан“ шотленыт. Кызыт нуным чылатымат мумо.

„Тумер“, „Кучко“, „15 партс'езд“, „Кожлаер“, „Элнет вий“ молат комсомольский организаций - шамыч нимо пашамат огыт ыште.

Райфинотдел пеленсе комсомольский организаций гыч Садовин (бухгалтер) заем шарымаш пашам кӱрлын шонен. Заемлан подпискым ывеж ыште ыле. Район мучко устав пудыртымаш факт ятыр уло. Учитель Каликаев 7 тылзылан членский взносым тулен огыл, пел ий, 8—10 тылзе дене взносым тӱлдымымат ятыр муаш лиеш.

Бюро член-шамыч примерный огытыл. Теве Димитриев чарныде йӱын коштеш.

Райкомолышто комсомолец-шамычын жалобышт дек бездушно относитлеш. Таче мартеват 22 жалобо ончыде кия.

Молодежым комсомолыш пуртымаш паша нормальне ок кай. Кызытат 64 йодмашым райкомолышто ончыде кийыктат.

Пленум райкомолын пашажым начарлан шотлыш. ВЛКСМ райком бюро состав гыч Скворцов ден Логиновым кораҥдыме. Бюро член составыш Марий АССР Верховный Совет депутат Иванова Д. И. ден Борисова йолташым пуртымо.

ВЛКСМ райком секретарь обязанностьым шуктышылан пленум П. Щербаков йолташым сайлен.

Волков.

Отв. редактор—Г. М. ЭРСКИЙ.

Адрес редакции: Мар. АССР, г. Иошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комн. № 74, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—656. Иошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.